

Het Proefstation toetst nieuwe rassen van grassen en klavers

W. Luten (hoofd Afdeling Weidebouw PR)

Met ingang van 1 januari 1991 gaat het Proefstation het cultuur- en gebruikswaarde onderzoek (CGO) uitvoeren. Dit werd voorheen door het RIVRO te Wageningen gedaan. Hiermee krijgt het PR er weer een nieuwe taak bij.

Wat houdt cultuur- en gebruikswaarde onderzoek in?

Kort gezegd komt het erop neer dat door kwekers aangemelde rassen getoetst worden voordat ze in de Rassenlijst worden opgenomen. Deze toetsing omvat een groot aantal criteria. De belangrijkste zijn: opbrengst, persistentie, wintervastheid, roestgevoeligheid en smakelijkheid.

In de toekomst zal mogelijk ook getoetst worden op verteerbaarheid en N-benutting. Daarvoor moet evenwel nog een goed uitvoerbaar systeem worden ontwikkeld.

Voordat de nieuwe potentiële rassen bij het PR komen is al een lange weg van continu selecteren op de eigen bedrijven van de kwekers afgelegd. Nieuwe selecties worden daarbij continu vergeleken met de huidige rassen, omdat nieuwe rassen alleen in de Rassenlijst worden opgenomen als ze

beter zijn dan de huidige rassen. Voor de kweker is daarnaast erg belangrijk dat ze goed onderscheidbaar zijn van de huidige rassen en dat er voldoende zaad wordt geproduceerd. Na zo'n 8 à 10 jaar voortdurend selecteren komt de eindtoets in het cultuur- en gebruikswaarde onderzoek.

Op twee locaties op zandgrond in de regio van ROC Heino en ROC Cranendonck en een locatie op klei, de CR-Waiboerhoeve, worden de nieuwe rassen getoetst. Daarvoor worden zowel proefvelden aangelegd die alleen gemaaid worden als proefvelden die ook beweid worden. De proefvelden worden minimaal 3 jaar beoordeeld. Ieder jaar worden daarvoor nieuwe velden aangelegd en oudere velden afgesloten.

Om welke grassoorten en klavers gaat het?

Engels raagras vormt bij de inzaai de basis van

oude mengsels voor grasland. In 1989 waren er ruim 100 rassen in onderzoek. Naast Engels raaigras kan ook timothee, beemdlangbloem, veldbeemdgras en witte klaver in de mengsels worden opgenomen. Van deze soorten waren in 1989 een 30 nieuwe rassen in beproeving. Daarnaast zijn er grassoorten speciaal voor maaien zoals Engels raaigras vroeg hooitype, Italiaans raaigras, Gekruist raaigras en Westerwolds raaigras. Daarvan waren in 1989 bijna 70 nieuwe rassen in beproeving. Niet alle nieuwe potentiële rassen halen de eindstreep. Vooral van Engels raaigras waarvan veel nieuwe rassen worden aangemeld halen velen de eindstreep niet.

In 1989 waren 206 rassen van alle grassoorten en witte klaver in beproeving, terwijl op de Rassenlijst van dat jaar 98 rassen werden vermeld. Hieruit blijkt dat vele nieuwe selecties de Rassenlijst niet halen.

Waarom al dat werk om nieuwe rassen te maken

In Nederland wordt ieder jaar ca. 140.000 hectare grasland ingezaaid. Daarvoor wordt ca. 7 miljoen kg graszaad gebruikt met een waarde van ca. 40 miljoen gulden voor de Nederlandse markt. Daarnaast is het aandeel van de Nederlandse rassen in de EEG-rassenlijst ca. 50 %.

In de toekomst zullen de rassen ook op verteerbaarheid en N-benutting worden getoetst. In het kader van de doelstelling van een beter benutten van eigen ruwvoer en het minder belasten van het milieu is dat dringend nodig. Helaas moeten daarvoor nog toetsingscriteria worden ontwikkeld zodat daarmee pas over enkele jaren kan worden begonnen.

Een speciale sectie binnen de afdeling Weidebouw van het PR

Het verzorgen van de proefvelden zal door de regionale onderzoekcentra Heino en Cranendonck en de Waiboerhoeve verzorgd worden. Daarvoor worden deze onderzoekslocaties extra uitgerust. Op het PR zal een aparte sectie zich bezig houden met de verwerking van de gegevens.

Dat zijn:

ing. J. Visscher, wetenschappelijk medewerker
K. Sikkema, technisch medewerker
H. Schilder, technisch medewerker
Mevr. M. Boersma-van den Berg, gegevensverwerking

Ondergetekende, afdelingshoofd Weidebouw, zal de dagelijkse leiding hebben om deze nieuwe activiteit van het PR goed van start te laten gaan.